

บทที่ 9

แหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุน (Sources of Investment Information)

นักลงทุนส่วนมากจะสนใจรายละเอียด หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ อาจได้จากหนังสือพิมพ์รายวัน รายงานของตลาดหลักทรัพย์ จากบริษัทที่เสนอบริการข่าวสารทางการเงินและการลงทุน จากวารสารที่เสนอข่าวเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของผู้บริหารและฐานะทางการเงิน ธุรกิจ และรายงานต่าง ๆ ที่กฎหมายบังคับให้กิจการเสนอต่อทางราชการ และต้องประกาศให้บุคคลภายนอกทราบ ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์

1. ให้ผู้ลงทุนมีโอกาสศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติ และผลการดำเนินงานของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ เพื่อผู้ลงทุนจะได้ตัดสินใจลงทุนได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้การซื้อขายหุ้นในตลาดหุ้นเป็นไปอย่างยุติธรรม

แหล่งที่มาของข้อมูล

ผู้ลงทุนอาจได้ข้อมูลที่พอจะเชื่อถือได้เกี่ยวกับหลักทรัพย์ จากแหล่งต่าง ๆ กัน ควรรวบรวมข้อมูลใหม่เพียงพอ และเลือกข้อมูลที่ตรงกับจุดประสงค์หรือที่ผู้ลงทุนต้องการในการตัดสินใจมากที่สุด แหล่งที่มาของข้อมูลมี 2 แหล่งใหญ่ ๆ ควบกันคือ

- ก. แหล่งภายนอกกิจการ (External Sources)
- ข. แหล่งภายในกิจการ (Internal Sources)

ก. ข้อมูลที่ได้จากแหล่งภายนอกกิจการ

ข้อมูลที่ได้จากแหล่งภายนอกกิจการ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจทั่ว ๆ ไปของประเทศ ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์และแนวโน้ม การตลาด การพัฒนาทางค้ำอุตสาหกรรมและบริษัท ตลอดจนข้อมูลทางการเงินในช่วงหนึ่ง ๆ งานบริการทางค้ำสถิติ สิ่งตีพิมพ์ของรัฐบาล สิ่งตีพิมพ์ทางค้ำอุตสาหกรรม และนิตยสารทางการค้า เป็นต้น

(1) เศรษฐกิจทั่ว ๆ ไปและข้อมูลขั้นต้น ผู้ลงทุนควรทำความเข้าใจถึงปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ที่กระทบกระเทือนต่อมูลค่าของหลักทรัพย์ เช่น เมื่อเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงจะมีผลต่ออุตสาหกรรมประเภทนั้น ๆ หรือไม่ อย่างไร ซึ่งจะมีผลต่อรายได้ของกิจการ ภาวะเศรษฐกิจทั่ว ๆ ไปปัจจุบันและข้อมูลขั้นต้นที่ใช้ในการพิจารณาลงทุนนั้น สามารถทำได้จากแหล่งต่าง ๆ หลายทางด้วยกัน

(2) บริษัทที่เสนอบริการข่าวสารทางการเงินและข้อมูลการลงทุน คือ Standard & Poor's Corporation และ Moody's Investor Services บริษัททั้งสองที่เสนอบริการข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนเป็นจำนวนมาก นักลงทุนที่ใช้บริการสิ่งตีพิมพ์นี้ ต้องเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง แต่ผู้ลงทุนบางท่านอาจได้ข้อมูลจากบริษัททั้งสองนี้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายจากสำนักงาน broker และห้องสมุดสาธารณะ

(3) ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนที่มีผู้เสนอลงในสิ่งตีพิมพ์ที่ได้มาจากการวิเคราะห์บริษัท

(4) ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ลงทุนเป็นการส่วนตัว แทนที่จะให้คำแนะนำทางสิ่งตีพิมพ์ บุคคลเหล่านี้ได้แก่ brokers ธนาคาร นักบัญชี และผู้มีอาชีพให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจ เสียค่าธรรมเนียม หรืออาจบริการให้

ฟรีโดยไม่คิดค่าตอบแทนก็ได้

5. หนังสือพิมพ์และรายงานประจำวันเกี่ยวกับธุรกิจ
6. รายงานประจำปี และการคาดการณ์รายหน้า
7. เอกสารที่ได้มาจาก brokers และ dealers
8. แหล่งที่มาของข้อมูลนั้น ๆ โดยเฉพาะและหลักฐานจากที่ต่าง ๆ

Standard & Poor's Corporation

เป็นบริษัทที่เสนอข้อมูลทางการลงทุนที่เชื่อถือได้บริษัทหนึ่ง ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ และจัดการวิเคราะห์ข้อมูลรายงานเสนอแก่ผู้ลงทุน หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจ บริษัทจะคิดค่าใช้จ่ายบริการข้อมูลค่อนข้างสูง เนื่องจากบริษัทต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บข้อมูล ติดตามข่าวสารข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้เหล่านั้นมาวิเคราะห์ โดยจัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ลงในสมุดคู่มือ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะประกอบด้วย

- (1) สถานที่ตั้ง โรงงาน สำนักงาน และประธานกรรมการ
- (2) ประวัติการดำเนินงานของบริษัทที่ยานมาในอดีต
- (3) รายงานเกี่ยวกับสินทรัพย์ของบริษัท และประเภทของธุรกิจ
- (4) สัญญาในการออกหุ้นกู้ของบริษัท
- (5) งบการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของบริษัท
- (6) อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ รายได้ต่อหุ้น มูลค่าหุ้น
- (7) ราคาหุ้นที่ซื้อขายกันในท้องตลาด

รายงานของบริษัทต้องเป็นไปตามความเป็นจริงตามข้อมูลที่ได้ และไม่มี การแสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด

New York Exchange report

ในรายงาน NYE นี้ ประกอบด้วย รายงานคำแนะนำเกี่ยวกับหลักทรัพย์ที่สำคัญมากกว่า 1,000 ชนิด รายงานนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงประมาณปีละ 3 - 4 ครั้ง เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ (up to date) ในรายงานจะประกอบด้วย ข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับยอดขาย รายได้ เงินปันผล ประวัติของหลักทรัพย์ดังกล่าวในตลาด ฐานะทางการเงินของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ การพยากรณ์อนาคตของหุ้นที่ออกจำหน่าย รวมทั้งการสรุปผลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหุ้นที่ราคาตลาดค่อนข้างสูง กับหุ้นประเภทอื่น ๆ

Trade and Securities Service

บริษัทนี้ได้ทำการรวบรวมข้อมูลทางการเงิน เช่น ราคาหลักทรัพย์ คำนวณรายได้ ประวัติ และฐานะปัจจุบันของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์เพื่อทำรายงานทางสถิติเกี่ยวกับอนาคตของอุตสาหกรรมนั้น ๆ

The Outlook

เป็นรายงานหรือแถลงการณ์ประจำสัปดาห์ของตลาดให้บริการและคำแนะนำ โดยอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของตลาด และ outlook สำหรับธุรกิจอุตสาหกรรมต่าง ๆ

Moody's Investors Service

Moody's Investors Service ได้จัดทำหนังสือคู่มือ โดยแยกตาม

ประเภทของอุตสาหกรรมออกเป็น 6 ประเภทด้วยกัน ดังนี้

1. Banks and Finance ประกอบด้วย บริษัทประกันภัย บริษัท
ลงทุน และบริษัทการเงินต่าง ๆ

2. Public Utilities ได้แก่กิจการไฟฟ้า ประปา

3. Transportation ได้แก่กิจการรถไฟ รถเมล์ และการบิน

4. Industrial ได้แก่บริษัทอุตสาหกรรมต่าง ๆ ตามรายชื่อที่

ระบุไว้

5. Over - the - Counter Industrial

6. Municipal and Government ได้แก่ หลักทรัพย์ที่ออกโดย

หน่วยงานของรัฐบาล

ในหนังสือคู่มือนี้จะเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ

1. ประวัติและการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์
2. สินทรัพย์ต่าง ๆ ของบริษัท
3. บัญชีกำไรขาดทุน งบดุล และกำไรสะสม
4. ประเภทของหลักทรัพย์ที่ได้นำออกจำหน่ายแล้ว
5. ประวัติการจ่ายเงินปันผลของบริษัท
6. คำนีราคาของหลักทรัพย์
7. อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัท

ข้อมูลต่าง ๆ ที่เสนอในหนังสือคู่มือนี้ ต้องรายงานตามความเป็นจริง โดยไม่มีข้อเสนอแนะแต่อย่างใด และยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดลำดับชั้นตามคุณภาพของหลักทรัพย์ เช่น สลากออมทรัพย์ หุ้นกู้ และตราสารทางพาณิชย์ (commercial paper) เป็นต้น

ข้อมูลที่ได้จากสิ่งตีพิมพ์อื่น

ผู้ลงทุนสามารถได้ข้อมูล เกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์จากสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งจะเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ

1. เปรียบเทียบราคา เงินปันผล และรายได้กับหุ้นของบริษัทอื่นที่เป็นธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน

2. Value line investment survey เป็นรายงานที่ใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ คำนวณสถานะการที่ตลาดทั่ว ๆ ไป และมูลค่าของหุ้นนั้น ๆ โดยเฉพาะ

3. รายงานผลทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการลงทุนในหุ้นประเภทนั้น ๆ

4. ให้ผู้ลงทุนพิจารณาทัศนใจลงทุนเอง เมื่อคาดว่าต่อไปราคาหุ้นในตลาดจะสูงหรือต่ำ และราคานั้นจะอยู่ไปอีกนานเท่าไร ซึ่งบางครั้งราคาหุ้นอาจเคลื่อนไหวได้เร็วมาก

บริการที่สิ่งตีพิมพ์เสนอข้อมูลทั้ง 4 ประการดังกล่าวข้างต้น ก็เพื่อให้มีการลงทุนที่เหมาะสม และผู้ลงทุนจะได้มีกำไรจากการซื้อ ขายหุ้น อย่างไรก็ตาม บริการที่จัดอยู่ในขั้นนี้ ส่วนมากจะแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น สถานะการณืตลาดโดยทั่ว ๆ ไป สถานะปัจจุบันของอุตสาหกรรมประเภทนั้น ๆ การประกันรายได้และราคาหุ้น นโยบายการลงทุนและการ เลือกลงทุนใน portfolio

ตัวอย่างตารางข้างล่างนี้ เป็นข้อมูลที่ลงใน หนังสือพิมพ์ ประจำวันที่ 17 January 1977 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการซื้อ ขายหุ้น ของ New York Stock Exchange

ตารางที่ 9-1

รายงานการซื้อขาย - ขายหุ้นของ NYSE

1976-1977			Stock and dividend rate	P - E ratio	Sales, 100s	High	Low	Close	Net Change
High	Low								
37 ⁷ / ₈	32 ¹ / ₂	Chur Chk	0.60b	10	26	33 ⁷ / ₈	33 ¹ / ₄	33 ¹ / ₄	- ¹ / ₄
46 ¹ / ₂	25 ¹ / ₈	Clark E	1.60a	13	133	42 ⁵ / ₈	42 ¹ / ₄	42 ¹ / ₄	-
14 ⁷ / ₈	7 ³ / ₄	Coast St. Gas		5	1264	14 ¹ / ₂	14	14 ¹ / ₂	+ ³ / ₈
114	101	CoS Ohio pf	10.52	-	z270	112 ¹ / ₂	111	111	- ¹ / ₂
2 ³ / ₁₆	9 ⁹ / ₁₆	Colwel Mtg			5	1 ⁷ / ₈	1 ⁷ / ₈	1 ⁷ / ₈	+ ¹ / ₈
22	12 ⁵ / ₈	Comb Com	0.05e	9	x12	19 ⁷ / ₈	19 ⁵ / ₈	19 ⁷ / ₈	-

จากตารางที่ 9 - 1 ข้างต้น ในช่องแรกปี 1976-1977 เป็นรายการแสดงราคาหุ้นสูงสุด และต่ำสุด ซึ่งเป็นราคาที่ซื้อขายกันครั้งละจำนวน 100 หุ้น ระหว่างช่วงเวลาสองปีก่อนรายงานนี้ ช่องที่ 2 อัตราการจ่ายหุ้นปันผล และเงินสดปันผลประจำปี ถ้าเป็นอัตราการจ่ายเงินปันผลประจำปีไม่แน่นอน เช่น บริษัท Combined Communication มีอักษร " e" ปรากฏอยู่หลังจำนวนเงินปันผลเหล่านั้น หมายความว่าบริษัทประกาศ หรือ จ่ายเงินปันผลล่วงหน้า 12 เดือน ส่วนอักษร " a" นั้น หมายถึง บริษัทจ่ายเงินปันผลเป็นปกติในอัตราหุ้นละ \$1.60 และจ่ายเงินปันผลพิเศษด้วย อักษร " b" หมายความว่าบริษัทจ่ายเงินปันผลหุ้นละ 60 เซนต์ และจ่ายหุ้นปันผลด้วย ช่องที่ 5 นั้น คือยอดขายหน่วยละ 100 หุ้น นอกจากยอดขายหุ้นบริษัทอื่นของ บริษัท Columbus & Southern Ohio Electric ที่ใช้อักษร " z" แสดง

เป็นจำนวนหุ้น และอักษร " x" คือ หุ้นของบริษัท Combined Communications
 ขายในราคา ex - dividend ของที่ 4 นั้น คืออัตราส่วนราคา - กำไร ซึ่งก็
 มีความหมายในตัวอยู่แล้วนอกจากของบริษัท Columbus & Southern Ohio Electric
 เพราะเป็นหุ้นบริวารหรือของบริษัท Colwel Mortgage Truse ซึ่งปีที่ผ่านมาราย
 งานว่าคิดดอกเบี้ยสี่ปีบางฉบับแสดงเป็นอัตราเงินปันผลจ่าย (dividend yields)
 แทนที่จะใช้อัตราส่วนราคา - รายได้ ของที่ 6 ที่ 7 และ 8 คือราคาหุ้นที่สูงสุด ต่ำสุด
 และราคาหุ้นครั้งสุดท้ายของวัน ตามลำดับ และของที่ 10 แสดงถึงผลต่างระหว่างราคา
 หุ้นครั้งสุดท้ายของวันนี้ กับราคาหุ้นครั้งสุดท้ายของวันก่อนหน้าหนึ่งวัน ยกเว้นกรณีที่มีบริษัท
 จำหน่ายหุ้นในราคาที่ไม่รวมเงินปันผล (ex - dividend) ราคาหุ้นที่เปลี่ยนแปลงสุทธิ
 นั้น ต้องนำจำนวนเงินปันผลจ่ายมาปรับด้วย และที่ว่างก็คือ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ส่วนรายงานแสดงการซื้อขายพันธบัตรธุรกิจ หรือหุ้นกู้ นั้น ก็เหมือนกับหุ้นทุน
 คือ ยอดขายซึ่งเป็นหน่วยละ 1,000 หุ้น รายชื่อบริษัทที่ออกหุ้น อัตราดอกเบี้ย และวันถึง
 กำหนดไถ่ถอน ส่วนราคาที่แจ้งเป็นเปอร์เซ็นต์ ข้างล่างนี้เป็นรายงานการซื้อขายพันธบัตร
 ธุรกิจและหุ้นกู้ในหนังสือพิมพ์ประจำวันที 17 มกราคม 1977

ตารางที่ 9-2

รายงานการซื้อขาย - ขายพันธบัตรธุรกิจและหุ้นกู้

Bonds	Current Yield	Volume	High	Low	Close	Net change
SW Bell 9.25s 15	8.4	16	110 ¹ / ₂	100	110	--
SO Cal 4 ³ / ₈ s 83	5.0	23	88 ¹ / ₂	86 ³ / ₄	86 ³ / ₄	-1 ³ / ₄
Tesoro 5 ¹ / ₄ s 89	cv	345	101	98 ¹ / ₂	101	+2
TWA 6 ¹ / ₂ s 785	-	144	105 ¹ / ₂	105 ¹ / ₈	105 ¹ / ₈	+ ¹ / ₄

อักษร "CV" คือพันธบัตรของบริษัท Tesoro ที่สามารถเปลี่ยนเป็นหุ้นสามัญของบริษัทได้ และอักษร "F" ที่ปรากฏอยู่หลัง TWA 6/2s 1978 นั้น หมายความว่าหุ้นนั้นซื้อขายในราคา "flat" คือ ไม่ได้รวมดอกเบี้ยค้างรับ เพราะโดยปกติแล้วราคาขายที่แจ้งไว้นั้น ผู้ซื้อจะต้องจ่ายเงินต้นบวกด้วยดอกเบี้ยค้างรับ ในช่อง Current Yield ที่เว้นว่างนั้น หมายความว่าพันธบัตรชนิดนั้น ไม่มีการจ่ายดอกเบี้ยในปัจจุบันและอัตราผลตอบแทนนี้ เหมือนกับอัตราผลตอบแทนในช่องที่ 3 ตารางที่ 9-1 ข้างต้นนี้ คือ อัตราผลตอบแทนของราคาหุ้นปัจจุบัน ไม่ใช่ราคาเมื่อถึงกำหนดไถ่ถอน

นอกจากแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ผู้ลงทุนยังได้รับคำแนะนำเป็นการส่วนตัวจาก brokers หน่วยงานที่ให้บริการเกี่ยวกับการลงทุน ที่ปรึกษาการลงทุน ธนาคาร และนักบัญชีอีกด้วย

ข. แหล่งข้อมูลที่ได้จากภายใน

แหล่งข้อมูลที่ได้จากภายใน ได้แก่ ข้อมูลทางการเงินที่แสดงถึงผลดำเนินงานของกิจการ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากงบการเงินของกิจการนั้น ๆ ได้แก่

- ก. งบดุล
- ข. งบกำไรขาดทุน และ
- ค. งบกำไรสะสม

บุคคลภายนอกที่จะเข้ามาลงทุนซื้อหุ้นสามัญ และหุ้นกู้ของธุรกิจ ย่อมสนใจผลการดำเนินงานของธุรกิจทั้งปัจจุบันและอดีตที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไร ส่วนใดของบริษัทมีความมั่นคงดี และส่วนใดที่ไม่ดี ซึ่งจะทราบได้โดยการจัดทำวิเคราะห์งบการเงินของบริษัทนั้นออกมาในรูปอัตราส่วนต่าง ๆ อัตราส่วนเหล่านี้ผู้ลงทุนไม่จำเป็นต้องทำการวิเคราะห์หาค่าทุกอัตราส่วนวิเคราะห์อัตราส่วนเฉพาะที่ต้องการทราบและคิดว่าดี

และมีประโยชน์ในการช่วยพิจารณาทัศนใจลงทุนเท่านั้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

- (ก) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratios)
- (ข) อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratios หรือ Leverage Ratios)
- (ค) อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน (Activities Ratios)
- (ง) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)

ก. อัตราส่วนสภาพคล่อง เป็นเครื่องวัดความสามารถของบริษัทในการชำระหนี้ที่ถึงกำหนด และมีสภาพคล่องเพียงพอ กรณีที่ธุรกิจต้องการ เงินฉุกเฉินหรือเร่งด่วน โดยที่ธุรกิจไม่ต้องจัดหาหรือทำการกู้ยืมเงินที่มีต้นทุนสูง ซึ่งมีผลต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่องมี 4 อัตราส่วน

1. อัตราหมุนเวียน (Current Ratio) คำนวณได้โดยการนำสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้นหารด้วยหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น อัตราส่วนนี้แสดงถึงความสามารถชำระหนี้ระยะสั้นของกิจการ โดยทั่วไปแล้วอัตราส่วนนี้ประมาณ 2:1 (หรือ 200 เปอร์เซ็นต์) แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจด้วย เช่น กิจการการไฟฟ้า และการรถไฟ อัตราส่วนนี้จะต่ำกว่า 2:1 แต่กิจการอุตสาหกรรมและร้านค้าปลีก มีสินค้าคงคลังและถูกหนี้เป็นจำนวนมาก อัตราส่วนนี้ค่อนข้างสูง และธุรกิจที่จำหน่ายสินค้าตามฤดูกาล ในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูที่จำหน่ายอัตราส่วนนี้สูง และในช่วงฤดูของสินค้าประเภทนี้ อัตราส่วนนี้จะต่ำ เมื่อธุรกิจใช้สินเชื่อเป็นส่วนใหญ่

2. สินทรัพย์หมุนเวียนสุทธิ (Net Current Assets) ไม่เป็นอัตราส่วน แต่หมายถึง ส่วนที่สินทรัพย์หมุนเวียนมีมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน หรือบางครั้ง

ก็เรียกว่าเงินทุนหมุนเวียน หรือเงินทุนหมุนเวียนสุทธิ (net working capital) แสดงให้เห็นถึงจำนวนสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งเป็นการลงทุนที่ถาวร เงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจเพิ่มขึ้นหรือลดลงมีความสำคัญต่อผู้ลงทุนเป็นอย่างมาก คือเป็นเครื่องชี้ให้เห็นความมั่นคงทางการเงินและความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของกิจการ

3. " Acid Test " คำนวณได้โดยนำสินทรัพย์หมุนเวียนหักด้วยสินค้าคงคลัง หักด้วยหนี้สินหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนที่เสริมอัตราหมุนเวียน โดยไม่พิจารณาถึงสินค้าคงคลัง ซึ่งเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องต่ำ อัตราส่วนนี้โดยทั่วไปแล้วประมาณ 1:1 และควรเปรียบเทียบกับของปีที่ผ่านมา ๆ มา หรือเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน

4. จำนวน เปอร์ เซ็นต์ของสินทรัพย์หมุนเวียนสุทธิต่อค่าขาย (Percentage of Net Current Assets to Sales) อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่ากิจการมีเงินทุนหมุนเวียนมากน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับปริมาณขาย ซึ่งแต่ละธุรกิจจะมีไม่เท่ากัน ส่วนมากจะเปรียบเทียบอัตราส่วนนี้ของปีปัจจุบันกับปีที่ผ่านมา ๆ มา หรือเปรียบเทียบกับธุรกิจที่ประกอบกิจการค่าประเภทเดียวกัน เป็นเกณฑ์

ข. อัตราส่วนหนี้สิน เป็นเครื่องวัดจำนวนเงินและส่วนเกินความปลอดภัยที่กิจการได้มาจากการกู้ยืม เพื่อผู้ลงทุนจะได้ทราบถึงความเสี่ยงภัย และค่าใช้จ่ายประจำของกิจการ อัตราส่วนที่ใช้วัดปริมาณหนี้สินของกิจการ มีดังนี้คือ

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ที่มีตัวตนทั้งสิ้น (Total Debt to Net Tangible Assets) อัตราส่วนนี้เปรียบเทียบหนี้สินระยะสั้นและระยะยาวกับสินทรัพย์ทั้งสิ้นของกิจการ โดยที่ไม่รวมถึงสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น ค่าความนิยม (goodwill) สิทธิบัตร (patents) และส่วนต่ำกว่ามูลค่าของหุ้นกู้ (bond discount) ความมั่นคงของกิจการจะมีมากขึ้นเมื่อ debt ratiosต่ำ ซึ่งคำนวณ

ได้โดยนำหนี้หมุนเวียนบวกด้วยหนี้สินระยะยาวหารด้วยสินทรัพย์ที่มีตัวตนทั้งสิ้น

2. Net worth to Net Tangible Assets อัตราส่วนนี้ออกจากจะใช้ประกอบอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นตามข้อ 1 แล้ว ยังเป็นเครื่องวัดถึงปริมาณหนี้สินซึ่งมีผลต่อผู้ถือหุ้น

3. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายรายจ่ายประจำ

(Earnings Available for Fixed Charges to Fixed Charges)

อัตราส่วนนี้เป็นเครื่องวัดรายได้ของกิจการว่ามีเพียงพอกับรายจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ และรายจ่ายประจำอื่น ๆ เช่น ค่าเช่าตามสัญญาเช่า เพียงใด รายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายให้กับรายจ่ายประจำนี้ควร เป็นรายได้ก่อนหักภาษีเงินได้ กรณีที่รายได้ของธุรกิจสม่ำเสมอ หากอัตราส่วนนี้คำนวณได้ 3:1 ก็นับว่าใช้ได้ แต่เพื่อความปลอดภัย อัตราส่วนนี้ควรประมาณ 4:1 เป็นอย่างต่ำ ซึ่งคำนวณได้โดย นำกำไรสุทธิก่อนหักรายจ่ายประจำและภาษีเงินได้ หารด้วยรายจ่ายประจำ รายจ่ายประจำในที่นี้คือ ดอกเบี้ยจ่ายและค่าเช่าตามสัญญาเช่า

ค. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน อัตราส่วนนี้แสดงถึงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการมี 3 อัตราส่วน คือ

1. อัตราการหมุนของสินทรัพย์ประจำ (Fixed Assets Turnover)

คำนวณได้โดยนำยอดขาย หารด้วยสินทรัพย์ประจำ อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า กิจการลงทุนในสินทรัพย์ประจำนั้นได้รับผลประโยชน์คุ้มค่าเพียงใด หากอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่า กิจการใช้สินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่ไม่เต็มประสิทธิภาพ หรือมีสินทรัพย์ถาวรมากเกินไป

2. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น (Total Assets Turnover)

คำนวณได้โดยการนำสินทรัพย์ทั้งสิ้น หารด้วยยอดขาย อัตราส่วนนี้แสดงถึง สมรรถภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งสิ้นที่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการ หากอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่า กิจการไม่ใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เต็มที่ หรือมีสินทรัพย์เกินความจำเป็น ซึ่งทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงเกิน

จำเป็น

3. อัตราส่วนลูกหนี้ต่อยอดขาย (Percentage of Net Receivable to Sales) อัตราส่วนนี้เป็นเครื่องวัดประสิทธิภาพในการเก็บเงินจากลูกหนี้ และคุณภาพของลูกหนี้ หากอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าการเก็บหนี้ล่าช้า หรือส่วนใหญ่ของลูกหนี้ของกิจการ เป็นลูกหนี้ไม่ดี

4. อัตราส่วนสินค้าคงคลังต่อยอดขาย (Percentage of Inventory to Sales or of Inventory to Cost of Goods Sole) อัตราส่วนนี้แสดงถึงการลงทุนในสินค้าคงคลัง หากสินค้าคงคลังสูงเมื่อเทียบกับยอดขาย แสดงว่ากิจการลงทุนในสินค้าคงคลังมากเกินไปเกินความต้องการ

ง. อัตราส่วนความสามารถทำกำไร อัตราส่วนนี้เป็นเครื่องวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้งสิ้นของกิจการ ซึ่งแสดงให้เห็นได้จาก ผลตอบแทนจากค่าขาย และผลตอบแทนจากเงินลงทุน อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถทำกำไรมีดังนี้คือ

1. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย (The Profit Margin)
คำนวณได้โดยนำกำไรสุทธิหลังจากหักภาษีหารด้วยค่าขายคูณด้วย 100 อัตราส่วนนี้ชี้ให้เห็นถึงการควบคุมต้นทุนหรือรายจ่ายต่าง ๆ ของกิจการหากอัตราส่วนนี้ต่ำกว่าเกณฑ์ทั่วไปแล้ว แสดงว่าธุรกิจตั้งราคาขายสินค้าไว้ต่ำ หรือต้นทุนสูง หรือทั้งสองอย่าง

2. กำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น (Net Profit To Total Assets)
อัตราส่วนนี้แสดงถึงผลตอบแทนจากเงินลงทุนในสินทรัพย์ทั้งสิ้นของกิจการ หรือเรียกว่า อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (Rate of Return on Investment) หรือ ROI หากอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่ากำไรสุทธิของกิจการ เมื่อเทียบกับค่าขายต่ำ หรือผลตอบแทนจากสินทรัพย์ดำเนินการต่ำ หรือทั้งสองอย่าง

3. กำไรสุทธิหลังจากหักภาษีของเจ้าของ (The Net - Profit - After - Taxes - to - Net - Worth) อัตราส่วนนี้แสดงถึงผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นสามัญ หรือเจ้าของกิจการได้รับจากเงินที่ได้ลงทุนในกิจการ ซึ่งคำนวณได้โดย นำกำไรสุทธิหลังจากหักภาษีเงินได้ หักด้วยส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการ

ผู้ลงทุนนอกจากจะวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อพิจารณาถึงกำไรระยะยาว และคาดคะเนอนาคตของธุรกิจที่ออกหลักทรัพย์แล้ว ผู้ลงทุนควรศึกษาเครื่องมือวิเคราะห์ทางการเงินชนิดอื่นด้วย เช่น การวิเคราะห์เงินสดที่ได้มาจากการดำเนินงาน (Cash flow) การวิเคราะห์งบกระแสเงินทุน (Sources and application of funds statement) และรายการปรับปรุงกำไร เกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาอันเนื่องมาจากระดับราคาสินค้าเปลี่ยนแปลง

วิเคราะห์เงินสดที่ได้มาจากการ

เป็นการวิเคราะห์เงินสดที่ได้มาจากการดำเนินการต่อหนึ่งหุ้นสามัญ โดยปกติแล้วจะนำรายการค่าเสื่อมราคา รายการตัดบัญชีและรายการอื่น ๆ ที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสดบวกกลับเข้ากับกำไรสุทธิที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ แล้วหารด้วยจำนวนหุ้นสามัญของบริษัทที่อยู่ในมือผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น ก็จะทราบจำนวนเงินสดที่มีอยู่ในกิจการต่อหนึ่งหุ้นสามัญ ซึ่งเป็นการวัดความสามารถในการบริหารกิจการว่ามีเงินสดเพียงพอที่จะชำระหนี้สินเพียงใด รวมทั้งเงินลงทุนเพิ่มในกิจการและการจ่ายเงินปันผล แต่ไม่ใช่เป็นการทดสอบฐานะเงินสดของกิจการ เพราะไม่ได้นำเงินสดที่ได้มาจากแหล่งอื่น ๆ มาพิจารณาด้วย เช่น เงินสดที่ได้มาจากการรับชำระจากลูกค้า หรือถอนเงินสดจากธนาคารและไม่ได้นำรายการเงินสดที่ออกจากกิจการ เช่น รายการสร้างโรงงานเพิ่มเติม ซื้อเครื่องมือเครื่องจักร

และรายการ กัมเงินสควัสำหรับได้ออนทุนกู้เป็นต้น แต่เป็นการวิเคราะห์ถึงเงินสควที่ไค้มาจากการค้ำเนินงานเท่านั้น

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้เงินทุน (Sources and Applications of Funds Statement)

เป็นงบที่แสดงให้เห็นถึงการ เปลี่ยนแปลงของรายการต่าง ๆ ในงบดุลย์ระหว่างงวดการบัญชีหรือระยะเวลาหนึ่ง ช่วยให้บุคคลภายนอกและผู้จัดการทางการเงิน ประเมินการใช้เงินทุนและการตาเงินทุนของกิจการของปีที่ผ่านมา ว่าใช้เงินทุนสควคล้องกับแหล่งที่ไค้มาหรือไม่ นอกจากนี้ยังช่วยผู้จัดการทางการเงินวางแผนการ จักหาเงินทุน และควบคุมทางการเงิน

คำว่า "เงินทุน" นี้ อาจหมายถึงเงินสคว หรือเงินทุนหมุนเวียนก็ได้ ซึ่ง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์

การจัดทำงบที่มาและใช้เงินทุน จะต้องอาศัยข้อมูลดังต่อไปนี้คือ

1. งบกำไรขาดทุน กำไรของกิจการถือเป็นที่มาของเงินทุนรายการหนึ่ง นอกจากนี้ยังนำรายการค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสควบวกกับกำไรสุทธิ เช่น ค่าเสื่อมราคา และรายการตัดบัญชี

2. การเปลี่ยนแปลงสุทธิของรายการต่าง ๆ ในงบดุล คือ การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของกิจการระหว่างงวดบัญชีหนึ่ง ๆ

งบเงินทุนตามหลักเงินสคว (Funds Statement on a Cash Basis)

แหล่งที่มาของเงินทุนที่ทำให้เงินสควเพิ่มขึ้นมี:

1. สินทรัพย์ต่าง ๆ (ยกเว้นเงินสคว) ลดลง เช่น หลักทรัพย์ที่ เปลี่ยนมือง่าย สินค้ำคงคลัง และสินทรัพย์ถาวรลดลง

2. รายจ่ายต่าง ๆ ที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด เช่น ค่าเสื่อมราคา และรายการตัดบัญชี
3. หนี้สินเพิ่มขึ้น คือเจ้าหนี้ระยะสั้น ระยะยาว รวมทั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น
4. ส่วนของเจ้าของกิจการเพิ่มขึ้น เช่น จำหน่ายหุ้นเพิ่ม เก็บกำไรสุทธิหลังจากหักภาษี และกำไรส่วนเกินทุน (Capital Gains)

แหล่งใช้ไปของเงินทุนที่ทำให้เงินสดลดลง

1. สินทรัพย์เพิ่มขึ้น เช่น ซื้อสินทรัพย์ถาวรสุทธิ และสินค้าคงคลังเพิ่มขึ้น
2. หนี้สินลดลง เช่น เจ้าหนี้ระยะสั้น ระยะยาว และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ลดลง
3. ส่วนของเจ้าของกิจการลดลง เช่น จ่ายเงินปันผล ใ้ถอนหุ้น บริรมสิทธิและหุ้นสามัญ

ตารางที่ 9-3
บริษัท ก. จำกัด

งบดุล (หน่วย พันบาท)

	<u>31 ธันวาคม 2522</u>	<u>31 ธันวาคม 2523</u>
<u>สินทรัพย์</u>		
เงินสด	100	50
หลักทรัพย์ที่เปลี่ยนมือง่าย	250	150
ลูกหนี้ (สุทธิ)	150	200
สินค้าคงคลัง	250	300
สินทรัพย์ถาวร (สุทธิ)	<u>1,110</u>	<u>1,300</u>
สินทรัพย์ทั้งสิ้น	<u>1,850</u>	<u>2,000</u>
 <u>หนี้สิน</u>		
เจ้าหนี้	100	60
ชั่วคราว	150	100
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ	100	140
เงินกู้ระยะยาว	600	700
ทุนบริมสิทธิ	100	100
ทุนสามัญ	500	500
กำไรสะสม	<u>300</u>	<u>400</u>
หนี้สินและทุน	<u>1,850</u>	<u>2,000</u>

ตารางที่ 9-4

บริษัท ก. จำกัด

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้เงินทุน

31 ธันวาคม 2522 - 31 ธันวาคม 2523

(หน่วย พันบาท)

แหล่งที่มาของเงินทุน

กำไรสะสม เพิ่มขึ้น	100
ค่าเสื่อมราคา	100
หลักทรัพย์ที่เปลี่ยนมือจ่ายลดลง	100
เงินสดในมือลดลง	50
หนี้สินอื่น ๆ เพิ่มขึ้น	40
เงินกู้ระยะยาวเพิ่มขึ้น	<u>100</u>
	<u>490</u>

แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน

เจ้าหนี้ลดลง	40
ตัวแลกเปลี่ยนจ่ายลดลง	50
ลูกหนี้เพิ่มขึ้น	50
สินค้าคงคลังเพิ่มขึ้น	50
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น	<u>300</u>
	<u>490</u>

จากตารางที่ 9-4 จะเห็นว่า แหล่งใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญคือซื้อ หรือ
ผลิตสินค้า จึงทำให้ลูกหนี้และสินทรัพย์ถาวร เพิ่มขึ้นและจ่ายชำระค่าจ่ายต่าง ๆ
เงินทุนที่ใช้ไปเหล่านี้ได้มาจาก ตอนเงินทุนจากธนาคาร จำหน่ายหลักทรัพย์ที่เปลี่ยน

มีอง่าย จากการเพิ่มหนี้สินหมุนเวียน กุ้ยมีระยะยาว และกำไรสะสม

งที่มาและใช้เงินทุนหมุนเวียน (Sources and Applications of Funds Statement)

งที่มาและใช้เงินทุนหมุนเวียน แบ่งพิจารณาออกเป็นสองตอนคือ ตอนแรก พิจารณาถึงรายการต่าง ๆ จำนวนเงิน ที่เปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์หมุนเวียน และหนี้สินหมุนเวียน และตอนที่สองพิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้เงินทุนหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลงในจำนวนเงินทุนหมุนเวียน

เงินทุนอาจเคลื่อนย้ายระหว่างเงินทุนหมุนเวียนด้วยกัน โดยที่ยอดเงินทุนหมุนเวียนสุทธิไม่เปลี่ยนแปลง ตัวอย่างเช่น รับชำระหนี้จากลูกค้า บัญชีลูกหนี้จะลดลง และเงินสดจะเพิ่มขึ้นด้วยจำนวนที่เท่ากัน จึงไม่ทำให้ยอดเงินทุนหมุนเวียนสุทธิเปลี่ยนแปลง หรือกรณีที่ธุรกิจจ่ายชำระค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เงินสดลดลงเท่ากับจำนวนที่ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายลดลง เงินทุนหมุนเวียนสุทธิจึงไม่เปลี่ยนแปลง ฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงของรายการต่าง ๆ ตามที่กล่าวมา จึงไม่ใช่เป็นสาเหตุที่ทำให้เงินทุนหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง

สาเหตุที่ทำให้เงินทุนหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง

กำไรหรือขาดทุน จากการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสด การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ถาวรและหนี้สินระยะยาว ซึ่งได้จากการเปรียบเทียบงบดุลของปีปัจจุบันกับปีที่ผ่านมา รายการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสาเหตุที่ทำให้เงินทุนหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง

บริษัท สินไทย จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน

ณ. 31 ธันวาคม 2522 และ 2523

(หน่วย พันบาท)

	31 ธันวาคม	
	2522	2523
<u>สินทรัพย์</u>		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด	940	570
เงินลงทุนระยะสั้น	100	150
ลูกหนี้ (สุทธิ)	2,210	1,900
สินค้าคงคลัง	1,800	1,520
ค่าใช้จ่าย ๓ ล่วงหน้า	120	100
สินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น	<u>5,170</u>	<u>4,240</u>
<u>สินทรัพย์ถาวร</u>		
โรงงานและเครื่องจักร (รวมที่ดิน) สุทธิ	7,800	10,150
สินทรัพย์ทั้งสิ้น	<u>12,970</u>	<u>14,390</u>

	31 ธันวาคม	
	2522	2523
<u>หนี้สินและทุน</u>		
<u>หนี้สินหมุนเวียน</u>		
เจ้าหนี้	2,100	1,580
ตั๋วเงินจ่าย	1,520	800
รวมหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น	3,620	2,380
เงินกู้ยืม	1,300	1,750
หนี้สินรวมทั้งสิ้น	4,920	4,130
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>		
ทุนสามัญ (ชนิดไม่มีมูลค่า)	3,900	5,500
กำไรสะสม	4,150	4,760
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	8,050	10,260
หนี้สินส่วนของผู้ถือหุ้น	12,970	14,390

บริษัทสินไทย จำกัด
งบกำไรสุทธิ
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2522 และ 2523

(หน่วย พันบาท)

	<u>2522</u>	<u>2523</u>
ขอยกมา 1 มกราคม	4,020	4,150
<u>บวก</u> กำไรสุทธิประจำปี	370	510
ภาษีเงินได้รั้งคืนของปี 2521 และ 2522	—	<u>480</u>
	4,390	5,140
<u>หัก</u> จ่ายเงินปันผล	<u>240</u>	<u>380</u>
ยอด ณ. 31 ธันวาคม	<u>4,150</u>	<u>4,760</u>

บริษัทสินไทย จำกัด
ตารางแสดงการเปลี่ยนแปลงในเงินทุนหมุนเวียน
สำหรับปี 2523

(หน่วย พันบาท)

	31 ธันวาคม ยอดการเงินทุนหมุนเวียน			
	2522	2523	เพิ่ม	ลด
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>				
เงินสด	940	570		370
เงินลงทุนระยะสั้น	100	150	50	
ลูกหนี้ (สุทธิ)	2,210	1,900		310
สินค้า	1,800	1,500		280
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	120	100		2
สินทรัพย์หมุนเวียนลดลง			930	
สินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น	5,770	4,240	980	980

บริษัทสินไทย จำกัด
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้เงินทุนหมุนเวียน
สำหรับปี 2523

(หน่วย พันบาท)

แหล่งที่ได้มาของเงินทุนหมุนเวียน

จากการจำหน่ายหุ้น	1,600
กำไรสุทธิประจำปี	510
ค่าเสื่อมราคา	250
ออกหุ้นกู้จำนวน	450
ภาษีเงินได้รั้งคืน	<u>480</u>
เงินทุนหมุนเวียนได้มาทั้งสิ้น	329

แหล่งใช้ไปของเงินทุนหมุนเวียน

จ่ายเงินปันผล	380
ซื้อเครื่องจักรเพิ่มเติม	<u>260</u>
เงินทุนหมุนเวียนใช้ไป	<u>2,980</u>
เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น	<u>310</u>

จากการวิเคราะห์งบแหล่งที่มาและใช้เงินทุนทั้งสองชนิดนี้ บอกรู้ผู้วิเคราะห์ หรือผู้ลงทุนทราบว่าบริษัทใช้เงินทุนสอดคล้องกับแหล่งได้มาหรือไม่ ช่วยให้ผู้ลงทุนทราบ ถึงการดำเนินงานของธุรกิจ และสามารถที่จะคาดคะเนฐานะเงินสคของกิจการว่าเป็น อย่างไร และทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

การปรับค่าเสื่อมราคา (Adjustment for Underdepreciation)

ตามที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้นว่า เมื่อระดับราคาสินค้าทั่วไปสูงขึ้นนั้น มีผลทำให้การคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวรต่ำ เพราะจำนวนเงินที่ได้จากค่าเสื่อมราคาสะสมตามที่ปรากฏในงบการเงินนั้น มีไม่เพียงพอที่จะซื้อสินทรัพย์ถาวรชิ้นใหม่แทนของเก่าที่ชำรุด ซึ่งกิจการจำเป็นต้องนำกำไรสะสมมาใช้ หรือนำหลักทรัพย์ออกจำหน่าย ซึ่งไม่ใช่เป็นการขยายกิจการ แต่เพื่อคงไว้ซึ่งสินทรัพย์ถาวรให้กิจการมีใช้เช่นเดิม

การปรับกำไรของกิจการเนื่องจากการคิดค่าเสื่อมราคาต่ำเกินไปนี้ โดยเฉลี่ยผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีกับราคาปัจจุบันของสินทรัพย์นั้น ซึ่งอาจรายงานในงบการเงินประจำปีของบริษัทได้ 3 ชั้นด้วยกัน คือ

1. จำนวนผลต่างระหว่างค่าเสื่อมราคาตามที่ปรากฏในงบกำไรขาดทุน และค่าเสื่อมราคาตามข้อ กำหนดของ SEC ซึ่งหมายถึงเหตุเกี่ยวกับ "ราคาซื้อขายใหม่" โดยประมาณ

2. ความแตกต่างนี้กับอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญกับสินทรัพย์ทั้งสิ้น (The Common Stockholders' Equity to Total Assets)

3. นำผลลัพธ์ที่ได้จากข้อ (2) นั้น หักออกจากกำไรสุทธิที่เป็นของหุ้นสามัญ ส่วนที่เหลือจะแสดงถึงกำไรที่ "แท้จริง (real)" หรือ กำไร "ทางเศรษฐศาสตร์ (Economic)" ซึ่งเป็นรายได้ที่เหลือเป็นกำไรสะสมมีเพียงพอที่จะให้ความมั่นคงกับผู้ถือหุ้นสามัญ

อัตราส่วนมาตรฐาน (Standard Ratios)

ผู้ลงทุนส่วนมากจะใช้อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่ตนจะลงทุนนั้น เปรียบเทียบกับอัตราส่วนทั่วเฉลี่ยของธุรกิจประเภทเดียวกันทั่ว ๆ ไป ซึ่งอัตราส่วน

มาตรฐานที่ใช้เป็นตัวเปรียบเทียบนี้ ผู้ลงทุนอาจได้จาก Standard & Poor's Industry Surveys , Moody Investment Manuals และได้จากบริษัทที่บริการข้อมูลทางการเงินต่าง ๆ

การทดสอบหาประการ (Five Test Areas)

ถึงแม้ว่าข้อมูลที่ได้จากงบการเงินที่ผู้ลงทุนใช้ทดสอบและวัดบริษัทได้หลายอย่าง การทดสอบขั้นต้นและง่ายซึ่งใช้เป็นหลักเฉพาะกรณีหนึ่ง ๆ มี ดังนี้คือ

1. รายได้ที่แท้จริงและความสามารถทำกำไร
2. อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้และยอดขาย
3. อัตราส่วนต้นทุนและกำไร
4. ฐานะของเงินทุนหมุนเวียน และ
5. โครงสร้างของเงินทุนและการใช้ Leverage

ตัวเลขที่แสดงรายได้ต่อหุ้นที่ได้จากงบกำไรขาดทุนของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง ที่เชื่อถือได้ แต่บางครั้งก็อาจทำให้ผู้ลงทุนตัดสินใจผิดพลาดก็ได้ ฉะนั้นก่อนที่จะเชื่อว่ารายได้ต่อหุ้นนั้นเป็นรายได้ที่ถูกต้องหรือไม่ ผู้ลงทุนควรพิจารณาถึงวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา กรณีที่บริษัทคิดค่าเสื่อมราคาแบบเร่ง การได้เปรียบทางด้านภาษีจากการคิดค่าเสื่อมราคาแบบเร่ง เหล่านี้ย่อมมีผลต่อกำไรสุทธิของกิจการ การจัดสรรเงินตอบแทนแก่พนักงานซึ่งเป็นจำนวนเงินพอสมควร รายการปรับปรุงภาษีเป็นจำนวนมาก ๆ ซึ่งมีผลต่อค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นปกติ เช่น การเปิดหรือปิดโรงงาน หรือค่าใช้จ่ายในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือการเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้น เหล่านี้ย่อมมีผลต่อรายได้ต่อหุ้น ฉะนั้นบริษัทควรได้มีการแจ้งให้ผู้ลงทุนทราบถึงสาเหตุที่ทำให้รายได้ต่อหุ้นเปลี่ยนแปลงนอกจากนี้แล้วรายได้ต่อหุ้นลดลงอาจเนื่องมาจากการบริหารภายในกิจการ บริษัทใช้เงินทุนจากการกู้ยืมมาก (Debt Ratios สูง) รายจ่ายดอกเบี้ยสูงขึ้นมา

สำรวจค่าเสื่อมราคามีไม่เพียงพอที่จะซื้อสินทรัพย์ถาวรชิ้นใหม่แทนของเก่าที่ชำรุด หรือเสื่อมคุณภาพกรณีที่เกิดภาวะเงินเฟ้อ สู้สุดท้ายก็คือ หากมีเหตุผลบางประการพอที่จะเชื่อถือได้ว่า สภาวะแวดล้อมของบริษัท เช่น อุตสาหกรรมของผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ หรือภาวะเศรษฐกิจของประเทศปี เศรษฐกิจเจริญรุ่งเรือง และปี เศรษฐกิจซบเซา กว่าปีปกติ ผู้ลงทุนควรประมาณความสามารถหากำไรของบริษัท โดยใช้ตัวเลขตัวเฉลี่ยของหลาย ๆ ปี

การเพิ่มขึ้นของรายได้และยอดขาย ทั้งสองอย่างนี้มีความสำคัญต่อมูลค่าของเงินลงทุน หากรายได้และยอดขายเพิ่มขึ้นระยะยาวแล้ว ก็สามารถที่จะคาดคะเนแนวโน้มการเพิ่มขึ้นที่ควรเป็นในอนาคตได้ หรือควรมีการคำนวณจำนวนเปอร์เซ็นต์ของรายได้และยอดขายที่เปลี่ยนแปลงจากปีหนึ่ง ๆ การเปลี่ยนแปลงของปีต่อไปก็สามารถคำนวณได้และพยากรณ์แนวโน้มของปีต่อไปจากปีที่ผ่าน ๆ มา

อัตราส่วนต้นทุนและกำไรแตกต่างกันมากตามประเภทอุตสาหกรรมและบริษัทหนึ่ง ๆ หลักเกณฑ์ทั่ว ๆ ไปก็แทบจะไม่มี แต่ที่เห็นได้ชัดก็คือ การลดลงของอัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อยอดขายของกิจการผลิตกระแสไฟฟ้า หรืออัตราส่วนเงินสคงที่ได้จากการดำเนินงานต่อยอดขายของบริษัทซีเมนต์เพิ่มขึ้น หรือการลดลงของอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายของร้านสรรพสินค้า เหล่านี้ย่อมมีความสำคัญและบางครั้งให้ความกระจ่างแก่ผู้ลงทุน ยิ่งกว่านั้นจะให้ความกระจ่างยิ่งขึ้นเมื่อได้ศึกษาถึงแนวโน้มของอัตราส่วนเหล่านี้ระยะหนึ่ง หรือนำอัตราส่วนที่คำนวณได้นี้ไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนชนิดเดียวกันกับบริษัทคู่แข่ง

ฐานะเงินทุนหมุนเวียนของกิจการก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากมีผลต่อความสามารถในการดำเนินการและประสิทธิภาพในการเจริญเติบโตของกิจการ ทั้งนี้ก็เพราะว่า เงินทุนหมุนเวียนแสดงถึงฐานะและความคล่องตัวทางการเงินและมีผลต่อนโยบายการจ่ายเงินปันผล ตลอดจนทั้งราคาของหลักทรัพย์ด้วย โดยทำ

การเปรียบเทียบเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทเดียวกันที่มีที่ผ่าน ๆ มา และเปรียบเทียบกับของบริษัทคู่แข่งอื่น แต่อย่างไรก็ตาม การทดสอบฐานะเงินทุนหมุนเวียนของกิจการนั้นอยู่ที่ความสามารถชำระหนี้ ค่าใช้จ่าย และจ่ายเงินปันผลของบริษัทในเคื่อนถัดไป บริษัทสามารถที่จะคาดคะเนเงินสดที่ได้จากการดำเนินงาน บวกด้วยเงินสดที่ได้จากการจำหน่ายหลักทรัพย์และสินทรัพย์ถาวร เพื่อชำระหนี้สินที่ถึงกำหนด เงินกองทุนสำหรับไถ่ถอนหุ้นกู้ ซื้อเครื่องจักรและก่อสร้างโรงงานตามสัญญา ซื้อสินค้าเพิ่มขึ้น และเพิ่มอุปทานการจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ และเงินปันผล หรือไม่ ซึ่งงบประมาณของธุรกิจส่วนใหญ่จะวางแผนสิ่งเหล่านี้อย่างระมัดระวังและรอบคอบ ดังนั้นฐานะเงินทุนหมุนเวียนก็สามารถควบคุมได้ นอกจากการประมาณรายได้ผิดพลาดหรือไม่ตรงความเป็นจริง หรือการเปลี่ยนแปลงของตลาดหลักทรัพย์และการจำหน่ายหลักทรัพย์ก็ยังไม่ได้รับชำระเงินในระยะใกล้ ในกรณีนี้บริษัทควรทำการกู้ยืมจากธนาคาร หรือลดการจ่ายเงินปันผลลง

โครงสร้างของเงินทุนและการใช้ Leverage เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ลงทุนควรพิจารณา ธุรกิจที่ใช้ Leverage ทำอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ค่อนข้างต่ำ และอัตราส่วนของรายได้ที่จะมีให้กับรายจ่ายประจำจะสูง แสดงว่าบริษัทมีเงินสดเพียงพอใช้จ่ายในกิจการและมีความสามารถที่จะกู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอก นอกจากนี้ การทดสอบความแข็งแกร่งของโครงสร้างของเงินทุน ยังใช้อัตราส่วนที่ได้จากงบดุล เช่น อัตราส่วนของส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น ผู้ลงทุน หรือผู้วิเคราะห์ควรนำอัตราส่วนเหล่านี้ไปเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ๆ มา ของบริษัทเดียวกัน หรือเปรียบเทียบกับธุรกิจคู่แข่งอื่นก็จะเห็นได้ชัดยิ่งขึ้น